

ÇOCUKLARA ŞİDDETİ ÖNLEME

Çocuk, genellikle doğumdan ergenliğin başlangıcına kadar olan yaş aralığını ifade eder. Ancak, çocuk tanımı, kültürel, yasal ve bilimsel farklılıklara göre değişiklik gösterebilir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (CRC), çocuğu "18 yaşından küçük her insan" olarak tanımlar. Bu tanım, çocukların korunması ve haklarının güvence altına alınması amacıyla kullanılır. Türkiye'de çocuk tanımı, Türk Medeni Kanunu'nda (TMK) belirtilen yaş sınırına dayanır. TMK'ya göre, çocuklar 18 yaşını doldurmamış bireylerdir.

Bilimsel açıdan, çocukluk dönemi fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişim süreçlerinin yoğun olarak yaşandığı bir dönem olarak kabul edilir. Bu dönemde bireyler genellikle ebeveynlerine ve diğer yetişkinlere bağımlıdır ve korunmaya ihtiyaç duyarlar.

Kültürel olarak da, çocukluk dönemi genellikle eğitim, oyun ve sosyal öğrenme gibi aktivitelerle geçen bir yaşam evresi olarak görülür. Bu dönemde çocuklar, aileleri, okulları ve toplumları tarafından korunmalı ve desteklenmelidirler.

Çocukların korunması için çeşitli stratejiler ve önlemler bulunmaktadır. Bunlar arasında;

Bilinçlendirme ve eğitim programları: Ailelere, öğretmenlere ve toplum üyelerine çocuk hakları ve çocuk koruma konularında eğitim verilmesi, çocuk istismarıyla ilgili belirtilerin tanınması ve bildirilmesi konusunda farkındalığın artırılması önemlidir.

Yasal düzenlemeler ve politikalar: Çocukları istismar ve şiddetten koruyan yasal düzenlemelerin oluşturulması ve uygulanması, çocukların güvende olmasını sağlayabilir. Bu, çocuk istismarı ve şiddetiyle ilgili yasaların sıkı uygulanması ve ihlallerin cezalandırılması gerektiği anlamına gelir.

Çocuk koruma hizmetleri: Çocuklar için güvenli barınma, destek hizmetleri ve psikososyal yardım sağlayan çocuk koruma kuruluşlarının oluşturulması ve desteklenmesi önemlidir.

Risk faktörlerinin azaltılması: Fakirlik, aile içi şiddet, alkol ve madde bağımlılığı gibi çocuğa yönelik şiddetin, risk faktörlerinin azaltılması için sosyal yardım programları ve aile destek hizmetlerinin sağlanması gereklidir.

Çocukların katılımı: Çocukların kendi yaşamlarını etkileyen konularda söz sahibi olmaları ve kararlara katılmaları önemlidir. Çocukların güvenliğini ve refahını ilgilendiren kararlarda onların görüşlerine değer verilmelidir.

Çocuğa yönelik şiddet nedir?

Çocuğa yönelik şiddet, her toplumda ciddi bir sorundur ve çocukların fiziksel, duygusal veya cinsel olarak zarar görmesine neden olabilir. Bu tür şiddet, aile içinde, okulda, toplumda veya diğere çeşitli ortamlarda meydana gelebilir. Çocuğa yönelik şiddetin, çocuğun sağlığı, gelişimi ve refahı üzerinde derin ve uzun süreli etkileri olabilir.

Çocukların korunması; onların haklarının tanınması ve korunması için gereken önlemlerin alınması anlamına gelir. Bu, çocukların şiddet, istismar, ihmal ve sömürü gibi zararlı durumlardan korunmasını içerir. Çocuk hakları, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (CRC) tarafından tanınmıştır ve bu sözleşme, çocukların korunması, eğitimi, sağlık hizmetleri ve daha birçok alanda haklarını güvence altına alır.

Çocuklara yönelik şiddetin ve istismarın önlenmesi, toplumun her kesiminin katılımını gerektiren bir süreçtir. Toplumun bu konuda işbirliği yapması, çocukların korunmasını sağlamak için önemlidir.

Çocuk ihmal ve istismarı genellikle beş ana kategoriye ayrılır:

- 1.İhmal**
- 2.Fiziksel İstismar**
- 3.Duygusal veya Psikolojik İstismar**
- 4.Cinsel İstismar**
- 5.Ekonomik İstismar**

Bu kategoriler, çocuk istismarını ve ihmalini anlamak ve tanımlamak için kullanılan genel kategorilerdir. Ancak, her durum benzersizdir ve çocuk istismarı ve ihmalinin çeşitli şekillerde tezahür edebileceğini unutmamak önemlidir.

Çocuk İhmali Ne Demektir?

Dünya Sağlık Örgütü'nün tanımına göre ihmal, çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin, çocuğun gelişimi için gerekli ihtiyaçları karşılamaması veya bu ihtiyaçları dikkate almamasıdır. Bu ihtiyaçlar sağlık, eğitim, duygusal gelişim, beslenme, barınma ve güvenli yaşam şartlarıdır. Ebeveyn veya bakıcının çocuğa sahip olduğu kaynaklarla orantılı bir yaşama alanı sağlaması gerekir.

Çocuk ihmali çocuklara yapılan kötü muamelenin en yaygın şeklidir. Ne yazık ki ihmal, çocuk istismarı kadar görünür bir yara ve iz bırakmadığı için, istismar kadar çok dikkat çekmez ve çoğunlukla ihbar edilmez. Fakat araştırmalar ihmalin de en az istismar kadar zararlı olduğunu, özellikle çocuğun erken beyin gelişimine, fiziksel ve cinsel istismardan daha fazla zarar verdiğini göstermektedir.

Çocuk ihmali çeşitli şekillerde ortaya çıkabilir:

Temel İhtiyaçların Karşılanmaması: Çocuğun yeterli beslenme, barınma ve giyim ihtiyaçlarının karşılanmaması. Örneğin, çocuğun açlıkla mücadele etmesi, uygun olmayan barınma koşullarında yaşaması veya giyim ihtiyaçlarının yeterince karşılanmaması gibi durumlar çocuk ihmali olarak kabul edilebilir.

Tıbbi İhtiyaçların İhmal Edilmesi: Çocuğun tıbbi bakım ve tedavi ihtiyaçlarının ihmal edilmesi. Örneğin, çocuğun hastalık veya yaralanma durumunda gereken tıbbi müdahalenin sağlanmaması veya düzenli olarak sağlık kontrolüne götürülmemesi gibi durumlar tıbbi ihmali olarak kabul edilebilir.

Eğitim İhtiyaçlarının İhmal Edilmesi: Çocuğun eğitim hakkının ihlal edilmesi veya eğitim ihtiyaçlarının ihmal edilmesi. Örneğin, çocuğun okula devam etmesinin engellenmesi, düzenli olarak okula gönderilmemesi veya çocuğun eğitim gereksinimlerinin karşılanmaması gibi durumlar eğitimsel ihmali olarak kabul edilebilir.

Duygusal ve Sosyal İhtiyaçların İhmal Edilmesi: Çocuğun duygusal olarak desteklenmemesi, sevgi ve ilginin eksik olması, çocuğun duygusal ve sosyal gelişiminin göz ardı edilmesi gibi durumlar duygusal ihmali olarak kabul edilebilir.

Çocuk ihmali, çocuğun sağlıklı gelişimi ve refahı üzerinde ciddi etkilere sahip olabilir ve uzun vadeli sonuçlara yol açabilir. Bu nedenle, çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanması ve bakımının sağlanması büyük önem taşır. Ayrıca, çocukların korunması ve çocuk ihmalinin önlenmesi için ebeveynlere, bakıcılara ve topluma düşen sorumluluklar bulunmaktadır. Çocuk ihmalinin anlamak genellikle dikkatlice gözlem yapmayı, belirtileri tanımayı ve çocuğun genel durumuyla ilgili farkındalık geliştirmeyi gerektirir.

Çocuk ihmalinin belirtileri ve işaretleri arasında şunlar bulunabilir:

Fiziksel İşaretler: Yetersiz giyim, hijyen eksikliği, açlık veya yetersiz beslenme belirtileri (sık sık açlık ifadesi, hızlı kilo kaybı, büyüme geriliği vb.).

Duygusal İşaretler: Sürekli kaygı, korku veya endişe ifadeleri, öfke patlamaları, sürekli hüzün veya mutsuzluk, çocuğun duygusal ihtiyaçlarına yanıt verilmemesi.

Fiziksel Yaralanmalar: Sürekli düşme, çürükler, yanıklar veya kesikler gibi yaralanmaların sık sık tekrarlanması ve bu yaralanmaların açıklanamaması.

Eğitim ve Gelişimde Gerilik: Çocuğun yaşına uygun gelişimden geri kalması, okulda başarısızlık, öğrenme güçlükleri veya duygusal ve davranışsal bozukluklar

Sosyal İzolasyon: Çocuğun diğer çocuklarla ilişki kurmaması, sosyal etkinliklerden kaçınması veya sosyal etkileşimlerde sorun yaşaması.

Tıbbi İhmaller: Çocuğun tıbbi ihtiyaçlarının göz ardı edilmesi, düzenli doktor kontrollerinin yapılmaması veya reçeteli ilaçların alınmaması.

Sürekli Yalnız Bırakılma: Çocuğun uzun süre yalnız bırakılması veya bakıcı tarafından yetersiz şekilde ilgilenilmesi.

Sorunlu Aile İlişkileri: Aile içinde sürekli çatışma, şiddet veya kötü muamele olması.

Kabul Edilmeyen Temel İhtiyaçlar: Temel ihtiyaçların (yemek, barınma, hijyen, sağlık hizmetleri) karşılanmaması.

Bu işaretlerden bir veya birkaçının varlığı, çocuğun ihmal edildiği veya istismara uğradığına dair ciddi endişelere işaret edebilir. Ancak, herhangi bir işaretin tek başına çocuğun ihmal edildiği anlamına gelmeyebileceği unutulmamalıdır. Herhangi bir şüphe durumunda, durumu yetkili bir kişiye (örneğin, aile ve sosyal hizmetler il müdürlüklerine veya polise) bildirmek önemlidir. Bu, çocuğun güvenliğini sağlamak ve gerekli yardımı almasını sağlamak için önemli bir adımdır.

Çocuk Fiziksel İstismarı Nedir?

Çocukta fiziksel istismar, bir çocuğun vücuduna kasıtlı olarak zarar verilmesi veya ciddi yaralanmasına neden olacak şekilde fiziksel müdahalede bulunulması durumunu ifade eder. Bu, çocuğun bedenine yönelik saldırgan davranışlarla gerçekleşir ve genellikle çocuğun sağlığını, güvenliğini ve refahını tehlikeye atar.

Fiziksel istismar, çeşitli şekillerde ortaya çıkabilir:

Vurma ve Tekmeleme: Çocuğa yönelik vurma, tekmeleme, yumruk atma, tokat atma gibi fiziksel şiddet eylemleri.

Sıkma ve Sarsma: Çocuğun kolundan veya omzundan sıkma, saçından veya giysilerinden çekme, sarsma gibi hareketlerle zarar verme.

Yakalama ve İtme: Çocuğun kollarını yakalama, itme, düşürme gibi eylemlerle fiziksel müdahale.

Yanlış Yönlendirme: Çocuğun bilerek tehlikeli yerlere yönlendirilmesi, düşmesine veya zarar görmesine neden olacak şekilde yönlendirme.

Fiziksel Kısıtlama: Çocuğun hareketlerinin kısıtlanması amacıyla ellerini, kollarını bağlama, kapalı bir alanda sıkıştırma gibi fiziksel müdahaleler.

Fiziksel istismar, çocuğun sağlığına doğrudan zarar veren bir durumdur ve ciddi sonuçlara yol açabilir. Çocuklarda fiziksel istismar sonucunda kemik kırıkları, iç kanamalar, yaralanmalar, morluklar, yanıklar gibi ciddi yaralanmalar ortaya çıkabilir. Bunun yanı sıra, böyle bir durumda çocuğun duygusal ve psikolojik sağlığı da etkilenir; özsaygı eksikliği, güven kaybı ve travma sonuçları görülebilir.

Fiziksel istismar, çocuğun temel haklarına ve güvenliğine ciddi bir ihlaldir. Toplumun ve yetişkinlerin çocukları fiziksel istismardan koruması, çocuklara güvenli bir ortam sağlaması ve bu tür durumların önlenmesi için çaba göstermesi önemlidir. Ayrıca, fiziksel istismara maruz kalan çocukların korunması ve iyileştirilmesi için profesyonel destek ve müdahale gerekebilir.

Fiziksel İstismarın belirtileri ve işaretleri arasında şunlar bulunabilir:

Açıklanamayan herhangi bir yaralanma.
Görülebilir ve ağır yaralanmalar.
Farklı iyileşme evrelerindeki yaralanmalar.
Vücudun farklı yüzeylerinde olan çürükler.
Nasıl yaralandığını anlatamaması

Çocuk Duygusal İstismarı Nedir?

Çocukta duygusal istismar, bir çocuğun duygusal ve psikolojik refahına zarar verebilecek şekilde davranılması veya ilişkilerin sürdürülmesi anlamına gelir. Bu, çocuğun duygusal sağlığını ve gelişimini olumsuz yönde etkileyen çeşitli davranışları içerir.

Duygusal istismar genellikle şu şekillerde ortaya çıkabilir:

Aşağılama ve Küçümseme: Çocuğun sürekli olarak aşağılanması, eleştirilmesi, değersiz hissettirilmesi veya küçümsenmesi. Bu, çocuğun özsaygısını düşürebilir ve duygusal travmalara yol açabilir.

Tehdit Etme: Çocuğa zarar verme veya sevdiklerine zarar verme gibi tehditlerde bulunulması. Bu, çocuğun korku ve endişe içinde yaşamasına neden olabilir.

Sevgi ve İlgi Göstermeme: Çocuğa sevgi, ilgi ve destek gösterilmemesi veya bu duyguların eksik olması. Bu, çocuğun kendini yalnız ve terkedilmiş hissetmesine neden olabilir.

İzole Etme: Çocuğun sosyal ilişkilerinin kısıtlanması veya izole edilmesi. Bu, çocuğun destek alamamasına ve duygusal olarak izole olmasına neden olabilir.

Manipülasyon: Çocuğun duygularıyla oynanması veya manipüle edilmesi. Bu, çocuğun güven duygusunu kaybetmesine ve kendine güveninin azalmasına neden olabilir.

Duygusal istismarın sonuçları ciddi olabilir ve çocuğun duygusal ve psikolojik sağlığını etkileyebilir. Bu tür istismara maruz kalan çocuklar, depresyon, anksiyete, özsaygı eksikliği ve ilişki sorunları gibi sorunlarla karşılaşabilirler. Duygusal istismar, genellikle diğer türlerden daha az görünür olabilir ve dolayısıyla tespit edilmesi daha zor olabilir, ancak etkileri uzun vadeli olabilir.

Duygusal istismar, çocukların haklarına saygı gösterilmemesi ve duygusal ihtiyaçlarının karşılanmaması anlamına gelir. Bu nedenle, çocukların duygusal refahlarını sağlamak ve korumak için toplumun ve yetişkinlerin çocuklara destek olması önemlidir. Çocuklarda duygusal istismarı tanımlamak ve anlamak zor olabilir, ancak bazı belirtiler ve işaretler vardır.

Çocuklarda duygusal istismar belirtileri genellikle yetişkinlerde olduğu gibi çeşitli şekillerde ortaya çıkabilir ve bu belirtiler çocuğun yaşına, kişiliğine ve deneyimlerine bağlı olarak değişebilir.

Çocuklarda duygusal istismarın belirtilerinden bazıları:

Depresyon veya Anksiyete Belirtileri: Çocukta belirgin bir depresyon veya anksiyete görülebilir. Sürekli üzgün veya endişeli olma, uyku problemleri, iştah değişiklikleri, huzursuzluk gibi belirtiler gözlemlenebilir.

Özsaygı ve Özgüven Problemleri: Çocukta kendine güvensizlik, değersizlik duyguları, kendini suçlama ve utandırma gibi belirtiler görülebilir.

Davranış Sorunları: Çocukta sıkça davranış sorunları ortaya çıkabilir. Örneğin, saldırganlık, isyan, dikkat dağınıklığı, okulda veya sosyal ortamlarda uyumsuzluk gibi davranışlar sergileyebilirler.

Duygusal İfade Problemleri: Çocukta duygularını ifade etme ve yönetme güçlükleri görülebilir. Örneğin, duygularını ifade etmekten kaçınma, duygularını abartma veya bastırma gibi belirtiler gözlemlenebilir.

İzolasyon ve Geri Çekilme: Çocuk, aile veya arkadaşlarıyla etkileşimden kaçınabilir, sosyal etkinliklere ilgisiz olabilir ve kendini izole edebilir.

Davranış Değişiklikleri: Çocuğun normal davranışlarında ani ve belirgin değişiklikler görülebilir. Örneğin, daha önce sevdiği aktivitelerden kaçınma, sosyal çevresinden uzaklaşma gibi.

Kendine Zarar Verme Davranışları: Bazı durumlarda, çocuklar duygusal istismara maruz kaldıklarında kendine zarar verme davranışları gösterebilirler. Bunlar arasında kesme, darp etme, kendine zarar verme düşünceleri yer alabilir.

Davranışları Yansıtma: Çocuklar, kendi deneyimlerini başkalarıyla ilişkilendirerek, oyunda veya hikayelerde duygusal istismar temalarını yansıtabilirler.

Bu belirtiler, çocuklarda duygusal istismarın varlığını göstermek için kullanılabilir, ancak her çocuk farklıdır ve belirtiler bireysel olarak değişebilir. Eğer çocukta bu tür belirtiler görülüyorsa, profesyonel yardım almak önemlidir. Bir çocuk psikoloğu veya terapisti, çocuğun duygusal sağlığını ve iyiliğini değerlendirebilir ve uygun destek ve tedaviyi sağlayabilir. Ayrıca, şüpheli durumlar hakkında yerel yetkililere bildirimde bulunmak önemlidir.

Çocuk Cinsel İstismarı Nedir?

Çocuk cinsel istismarı, bir çocuğun cinsel olarak istismara uğraması veya cinsel tacize maruz kalması durumunu ifade eder. Bu, çocuğun cinsel istismara uğraması veya cinsel taciz edilmesi sonucunda bedensel veya duygusal olarak zarar görmesi anlamına gelir.

Çocuk cinsel istismarı çeşitli şekillerde ortaya çıkabilir ve farklı yaş gruplarındaki çocukları etkileyebilir. Bazı örnekler şunlardır:

Cinsel Temas: Çocuğun vücuduna yönelik cinsel temas, örneğin, dokunma, elle taciz, cinsel ilişkiye zorlama veya cinsel organlara dokunma.

Cinsel Taciz: Çocuğun cinsel içerikli sözlerle taciz edilmesi, cinsel içerikli yazılı veya görsel materyallerin gösterilmesi veya gönderilmesi gibi davranışlar.

Çocuk Pornografisi: Çocukların cinsel içerikli materyallerde kullanılması veya üretilmesi, örneğin, çocukların pornografik fotoğraflarının çekilmesi veya paylaşılması.

Cinsel Sömürü: Çocuğun cinsel amaçlar için kullanılması veya çocuğun fuhuşa zorlanması gibi durumlar.

Çocuk cinsel istismarı, çocuğun fiziksel sağlığı ve duygusal refahı üzerinde ciddi etkilere sebep olabilir. Bu tür istismar, çocuğun güvenini sarsabilir, özgüvenini düşürebilir ve duygusal travmalara yol açabilir. Ayrıca, cinsel istismar, çocukların fiziksel yaralanmalarına veya cinsel yolla bulaşan hastalıklara sebep olabilir.

Çocuk cinsel istismarının önlenmesi ve tespit edilmesi çok önemlidir. Toplumun tüm kesimleri, çocukların cinsel haklarına saygı göstermeli ve çocukları cinsel istismardan korumak için gerekli önlemleri almalıdır. Bu, çocuklara cinsel eğitim verilmesi, çocukların güvenliğinin sağlanması ve şüpheli durumların rapor edilmesi gibi çeşitli yöntemleri içerebilir.

Çocuklarda cinsel istismarı tanımlamak ve anlamak zor olabilir, ancak bazı belirtiler ve işaretler vardır. Çocuklarda cinsel istismarın belirtileri arasında şunlar bulunabilir:

Davranışsal Değişiklikler: Aniden ortaya çıkan davranışsal değişiklikler, özellikle de çocuğun davranışlarındaki radikal değişiklikler cinsel istismarın bir işareti olabilir. Örneğin, çocuk ani bir şekilde içe kapanık hale gelirse veya normalde yapmadığı agresif davranışlar gösterirse, bu cinsel istismar belirtisi olabilir.

Duygusal Belirtiler: Çocuğun ani ve yoğun duygusal tepkiler vermesi, sürekli korku, kaygı veya utanç hissetmesi, depresyon belirtileri göstermesi gibi duygusal belirtiler cinsel istismarın işaretleri olabilir.

Fiziksel Belirtiler: Cinsel istismar bazen fiziksel belirtilerle de ortaya çıkabilir. Bunlar arasında cinsel organlarda yaralanma veya ağrı, enfeksiyonlar, vücutta morluklar veya kesikler gibi belirtiler bulunabilir.

Sosyal İzolasyon: Çocuğun ani bir şekilde sosyal aktivitelerden veya sosyal ilişkilerden kaçınması veya normalde yakın olduğu kişilerle ilişkilerinde belirgin bir değişiklik göstermesi cinsel istismar belirtisi olabilir.

Seksüel Davranışlar: Çocuğun yaşına uygun olmayan seksüel davranışlar sergilemesi veya yaşına uygun olmayan cinsel bilgi veya söylemler kullanması cinsel istismarın bir işareti olabilir.

Sürekli Fiziksel Rahatsızlık: Çocuğun sürekli idrar yolu enfeksiyonları, genital enfeksiyonlar veya ağrıları yaşaması da cinsel istismar belirtisi olabilir.

Yatıştırıcı Davranışlar: Cinsel istismara uğrayan çocuklar kendilerini rahatlatmak için alkol veya uyuşturucu kullanabilirler.

Korku veya Kaygı İfadeleri: Çocuk cinsel istismar hakkında konuşmaktan korkuyorsa veya utanıyorsa, bu durum da bir belirti olabilir.

Bu belirtiler her çocukta farklı şekillerde görülebilir ve herhangi bir belirti tek başına cinsel istismarın bir işareti olmayabilir. Ancak, çocuğunuzda veya tanıdığınız bir çocukta bu tür belirtiler fark ederseniz, derhal yetkililere bildirmek ve çocuğun güvenliğini sağlamak önemlidir. Bu konuda profesyonel kişiler tarafından yapılan detaylı bir değerlendirme gerekli olabilir.

Çocuk Ekonomik İstismarı Nedir?

Çocuk üzerinden para kazanmak amacıyla çocuğun, fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyen, yaşı-gücü ile orantılı olmayan, hukuka aykırı olarak çeşitli işlerde çalıştırılmasıdır. Bu tür istismar genellikle çocuğun refahı ve güvenliği için gerekli olan temel ihtiyaçların karşılanmaması veya çocuğun maddi kaynaklarının kötüye kullanılmasıyla ilgilidir.

Çocukta ekonomik istismar şu şekillerde ortaya çıkabilir:

Temel İhtiyaçların Karşılanmaması: Çocuğun gıda, barınma, giyim, sağlık hizmetleri gibi temel ihtiyaçlarının sağlanmaması veya yetersiz şekilde karşılanması.

Çalıştırılma ve İşçi Sömürüsü: Çocuğun yasal olmayan çalışma koşullarında çalıştırılması veya sömürülmesi, düşük ücretlerle çalıştırılması veya çalışma saatlerinin yasa dışı şekilde uzun olması.

Parasal Sömürü: Çocuğun parası veya mülkü üzerinde kontrolü olmayan yetişkinler tarafından maddi olarak sömürülmesi, parasının gasp edilmesi veya zorla çalıştırılması.

Kötüye Kullanım: Çocuğun para veya mülkü, aile üyeleri veya bakıcılar tarafından kendi çıkarları için kötüye kullanılması, örneğin, kumar oynamak veya uyuşturucu satın almak için çocuğun parasının kullanılması.

Eğitim Haklarının Engellenmesi: Çocuğun eğitim hakkının engellenmesi veya eğitim için gerekli kaynakların sağlanmaması.

Çocuk ekonomik istismara uğradığında, maddi yoksunluk, fiziksel ve duygusal zarar, eğitim ve gelişim fırsatlarının kaybı gibi ciddi sonuçlarla karşılaşabilir. Bu nedenle, çocukların ekonomik istismardan korunması ve refahlarının sağlanması için toplumun ve yetkililerin çocuk haklarını korumak ve desteklemek için çaba göstermesi önemlidir.

Çocuklarda ekonomik istismar belirtisi olabilecek bazı durumlar:

Yetersiz Giyim ve Beslenme: Öğrencinin yetersiz veya uygun olmayan giyimle okula gelmesi.

Temel İhtiyaçların Karşılanmaması: Öğrencinin temel ihtiyaçlarının karşılanmaması, örneğin, sıcak su, temizlik malzemeleri veya hijyen ürünleri gibi temel yaşam ihtiyaçlarının eksikliği ekonomik istismar belirtileri arasında sayılabilir.

Maddi İhtiyaçların İhmal Edilmesi: Öğrencinin okul malzemeleri, ders kitapları veya diğer eğitim malzemeleri gibi maddi ihtiyaçlarına yeterince önem verilmemesi veya karşılanmaması ekonomik istismarın bir işareti olabilir.

Para veya Diğer Kaynakların Kötüye Kullanılması: Öğrencinin eline geçen para veya diğer kaynakların kötüye kullanılması, örneğin, çocuğun harçlığının alınıp başka amaçlar için kullanılması veya çocuğun adına açılan hesapların kötüye kullanılması ekonomik istismar belirtisi olabilir.

Aile İçindeki Mali Sıkıntılar: Öğrencinin aile içindeki mali sıkıntılar nedeniyle gerekli ihtiyaçlarını karşılayamaması veya faturaların ödenmemesi ekonomik istismar belirtisi olabilir.

Bağımlılık Yaratan Durumlar: Öğrencinin aile içinde kumar, alkol veya uyuşturucu bağımlılığı gibi durumlar nedeniyle ekonomik olarak istismar edilmesi veya zarar görmesi ekonomik istismar belirtisi olabilir.

Bu belirtiler her öğrencide farklı şekillerde görülebilir ve herhangi bir belirti tek başına ekonomik istismarın bir işareti olmayabilir. Ancak, eğer bir öğrencide bu tür belirtiler fark edilirse, durumu ciddiye almak ve öğrencinin güvende olduğundan emin olmak önemlidir. Eğer bir öğrencinin ekonomik istismara uğradığından şüpheleniyorsanız, durumu okul yönetimine veya ilgili yetkililere bildirmeniz önemlidir.

Çocuğa yönelik ihmal ve istismardan şüphelenen öğretmenler neler yapmalıdır?

Güvenliğı Sağlamak: Öncelikle, çocuğun güvenliğini sağlamak önemlidir. Eğer bir acil durum söz konusuysa, hemen müdahale etmek ve çocuğu güvenli bir yere almak gereklidir.

Dinlemek ve Gözlemlemek: Öğretmenler, çocuğun davranışlarını dikkatle gözlemlemeli ve çocuğun yaşadığı olumsuz deneyimleri anlamak için onu dinlemelidir. Çocuğa cevaplamak istemediği konularda sorular sorulmamalı, çocuğun anlatmak istediği kadar anlatmasına izin verilmelidir.

Profesyonel Yardım Sağlamak: Gerektiğinde, çocuğa profesyonel yardım sağlanması için harekete geçmek önemlidir. Okulun rehberlik servisi, psikolog veya sosyal hizmet uzmanı gibi profesyonellerle iletişime geçilerek çocuğa destek sağlanabilir.

Yetkililere Bildirim Bulunmak: Çocuğa yönelik şiddet (ihmal ve istismar türlerinin tamamında)şüphesi durumunda, ilgili yetkililere (okul yönetimi, sosyal hizmetler, polis) derhal bildirimde bulunulmalıdır. Bu, olayın incelenmesi ve gerekli müdahalenin yapılması için önemlidir. Öğretmenlerin çocuğun anlattığı olayın doğruluğunu, gerçekliğini sorgulama gibi bir görevi ya da yetkisi yoktur. Bildirim yaparken çocuğun kullandığı ifadeler, kullandığı şekilde tutanağa eklenmelidir.

Gizliliğı ve Mahremiyeti Korumak: Çocuğa yönelik istismar şüphesiyle ilgili bilgilerin gizli tutulması ve sadece gerekli yetkililere iletilmesi önemlidir. Çocuğun gizliliğı her zaman korunmalıdır. Çocuğun arkadaşlarına, diğer öğretmenlere konu ile ilgili bilgi verilmez.

İşbirliğı Yapmak: Diğer yetkililerle işbirliğı yapmak önemlidir. Öğretmenler, okul yönetimi, sosyal hizmetler, emniyet yetkilileri ve diğer ilgili kurumlarla birlikte çalışarak çocuğun güvenliğini sağlamak için çaba göstermelidir.

Bu adımlar, öğretmenlerin çocuğa yönelik şiddet şüphesi durumunda takip etmeleri gereken genel yönergelerdir. Çocuğun güvenliğı ve üstün yararı her zaman önceliklidir. Bu tür durumlarda hızlı ve etkili şekilde hareket etmek önemlidir.

Okul müdürü ya da okul rehber öğretmenine durumu bildirmiş olmak öğretmenin bildirim yükümlülüğü tamamlamış olduğu anlamına gelmez. Böyle bile şüphe halinde TCK 279.maddesi uyarınca devlet memuru süreci adli birimlere taşımak ile yükümlüdür.

Bir öğrenciyle ilgili ihmal ve istismar durumlarından şüpheleniyorsanız ya da tespit ettiyseniz adli işlemlerin başlatılması için aşağıdaki kurumlarla iletişime geçebilirsiniz;

Kastamonu Cumhuriyet Savcılığı

İl/İlçe Emniyet Müdürlükleri

İlçe Jandarma Komutanlıkları

Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 183 İhbar Hattı

Emniyet Genel Müdürlüğü 155 İhbar Hattı